

Letnik 1909.

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos LXVII. — Izdan in razposlan dne 5. oktobra 1909.

Vsebina: (Št. 147—149.) 147. Dopustilnica za lokalno železnico od Muszyne-Krynice v Krynico. — 148. Razglas, da se pomožni carinski urad II. razreda v Schwarzenbergu izpreminja v carinsko podružnico. — 149. Razglas o podelitvi dopustila za lokalno železnico s pravilnim tirom od Červinjana v Belveder in o izpremembi dopustilnih določil za obstoječe proge c. kr. priv. furlanske železniške družbe.

147.

Dopustilnica z dne 20. septembra 1909. l.

za lokalno železnico od Muszyne-Krynice v Krynico.

Na podstavi Najvišjega pooblastila podeljujem v porazumu z udeleženci c. kr. ministrstvu dežel-nemu odboru kraljevine gališke in vladimirske z veliko vojvodino krakovsko po pogojih in načinih, določenih v nastopnem, v zmislu določil zakona o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) ter zakonov z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.) in z dne 29. decembra 1908. l. (drž. zak. št. 264) dopustilo za gradnjo in obrat lokomotivne železnice, ki se izvrši kakor lokalna železnica s pravilnim tirom od postaje Muszyna-Krynica c. kr. državne železniške proge Tarnów—Leluchów v Krynico.

§ 1.

Za železnico, ki je predmet te dopustilnice, uživa koncesionar v členu V zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2. iz l. 1895.) ome-njene ugodnosti.

§ 2.

Koncesionar je dolžen, gradnjo dopuščene železnice dokončati najdalje v dveh letih, računa je od današnjega dne, in dodelano železnico izročiti javnemu prometu ter tudi vzdrževati po njej obrat nepretrgoma ves čas, dokler bo trajalo dopustilo, v času od 15. dne marca do 15. dne oktobra vsakega leta.

Da se bode držal gorenjega roka za gradnjo ter da izvrši in opremi železnico, kakor zahteva dopustilo, naj dá koncesionar na zahtevo c. kr. državne uprave zagotovilo, položivši primerno varščino v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novci varovancev.

Ako se ne bi izpolnjevala gorenja dolžnost, se sme izreči, da je zapala ta varščina.

§ 3.

Da izdela dopuščeno železnico, se podeljuje koncesionarju pravica razlastitve po določenih do-tičnih zakonitih predpisih.

Ista pravica se podeljuje koncesionarju tudi zastran tistih dovlačnic, ki se morda naredé in

o katerih bi c. kr. državna uprava spoznala, da je njih naprava v javni koristi.

§ 4.

Koncesionarju se je ob gradnji in obratu dopuščene železnice ravnati po vsebini te dopustilnice in po dopustilnih pogojih, postavljenih po c. kr. ministrstvu za železnice, ter po semkaj merečih zakonih in ukazih, zlasti po zakonu o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) in pa po redu za obrat železnic z dne 16. novembra 1851. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1852.), potem po zakonih in ukazih, ki se dadó morda v bodoče. Kar se tiče obrata, se odpuščajo varnostne naredbe in prometni predpisi, obseženi v redu za obrat železnic in v dotičnih dodatnih določilih, toliko, kolikor se bo to z ozirom na posebne prometne in obratne razmere, posebno na zmanjšano vozno brzino zdelo dopustno c. kr. ministrstvu za železnice, in gledé tega bodo veljali posebni obratni predpisi, ki jih izdá c. kr. ministrstvo za železnice.

§ 5.

Vojaščina se mora prevažati po znižanih tarifnih cenah. Za uporablanje vojaške tarife obdravi oseb in reči se bo v tem oziru ter gledé polajšil potujočim vojaškim osebam ravnati po določilih, ki bodo vsakčas veljala pri avstrijskih državnih železnicah.

Ta določila se uporabljajo tudi na deželno brambo in črno vojsko obeh državnih polovic, na tirolske deželne strelce in na orožnike in to ne samo ob potovanju na račun državne blagajnice, ampak tudi, kadar potujejo te osebe službeno na svoj račun na orožne vaje in kontrolne zборе.

Koncesionar je dolžen pristopiti k dogovoru, sklenjenemu med avstrijskimi železniškimi družbami zastran nabave in imetja opravnih reči za prevažanje vojakov, zastran vzajemnega pripomaganja z osebjem in z vozili za večje vojaške prevoze, dalje pristopiti k vsakčas veljajočim predpisom o železništvu za čas vojne ter k dodatnemu dogovoru, ki je obveljal 1. dne junija 1871. l. o prevozu takih takih bolnikov in ranjencev, katere je na račun vojaške blagajnice prevažati ležeče.

Vsakčas veljajoči predpis za vojaške prevoze po železnicah, potem vsakčas veljajoči predpisi o

železništvu za čas vojne zadobé za koncesionarja moč in veljavo z dnem, katerega se začne po dopuščeni železnici obrat. Predpisi enake vrste, ki se izdadó šele po tem času, pa se ne objavijo v državnem zakoniku, zadobé za koncesionarja veljavnost tedaj, kadar se mu priznanijo uradno.

Te dolžnosti ima koncesionar samo toliko, kolikor se zdi njih izpolnjevanje izvršljivo z ozirom na sekundarni značaj te proge in na olajšila, podeljena vsled tega gledé naprave, opreme in vrste obrata.

Koncesionar je dolžen, oddajaje službe se ozirati v zmislu zakona z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60) na doslužene podčastnike iz vojske, vojne marine in deželne brambe.

§ 6.

Za prevažanje civilnih stražnih čet (varnostne straže, finančne straže i. e.) naj slično veljajo znižani tarifni postavki, veljajoči za vojaške prevoze.

§ 7.

Obrat železnice, ki je predmet te dopustilnice, bo vodila, ako se ne sklene drugačen dogovor, za račun koncesionarja država, in koncesionar naj upravi državnih železnic povrne stroške, ki ji res nastanejo vsled tega obratovanja. Načini, kako je voditi ta obrat, se uravnajo z obratno pogodbo, ki se sklene med c. kr. državno upravo in koncesionarjem.

§ 8.

Koncesionar je dolžen, skrbeti za oskrbo svojih uslužbencev v onemoglosti in starosti in za oskrbo njihovih družin in v ta namen pristopiti k pokojninskemu zavodu zveze avstrijskih lokalnih železnic, ako se ne bi za dopuščeno železniško podjetje ustanovila posebna pokojninska blagajnica z vsaj enakimi ugodnostmi za ude, oziroma z vsaj enakimi dolžnostmi za koncesionarja, kakor pri imenovanem pokojninskem zavodu.

To oskrbo je izvršiti tako, da mora koncesionar ali podjetje, ki stopi na njegovo mesto, zglasiti

stalne uslužbenca z dnem, katerega se stalno namestijo, izmed drugih uslužbencev pa vsaj tiste, ki opravljajo službo kakor vodje lokomotiv, kurjači, sprevodniki, čuvaji ali postajski služabniki, ob primerni uporabi najpozneje, ko so dovršili tri službena leta, pri pokojninskem zavodu zveze avstrijskih lokalnih železnic, oziroma pri svoji pokojninski blagajnici.

§ 9.

Koncesijonar ima dolžnost, po pogojih in pridržkih, navedenih v členu XII. zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.), vsakčas dopuščati c. kr. državni upravi na njeno zahtevanje skupno rabo železnice za promet med že obstoječimi železnicami ali pa takimi, ki se šele napravijo in bodo v državnem obratu, in to takó, da bo imela c. kr. državna uprava pravico, prosto določevati tarife, za primerno odškodnino odpravljati ali dajati odpravljati cele vlake ali posamezne vozeve po skupno porabljeni železnici ali posameznih njenih kosih.

§ 10.

Koncesijonarju se daje pravica, da s posebnim dovolilom c. kr. državne uprave in s pogoji, ki jih postavi, naredi delniško družbo, ki stopi v vse pravice in zaveznosti koncesijonarja.

Družbena pravila ter obrazci delnic, ki se izdadó, potrebujejo odobrila c. kr. državne uprave.

Koncesijonarju se priznava pravica, da za prednostni заем, ki ga vzprejme, izda delne zadolžnice po pogojih, ki jih določi c. kr. državna uprava; obrazci prednostnih obligacij, ki se izdadó, oziroma besedilo dolžne listine, ki se izda za vzprejem železnikoknjižno zagotovljenega, ne v delne zadolžnice razloženega zajma, potrebujejo odobrila c. kr. državne uprave.

Znesek resnične ter nominalne napravne glavnice potrebuje odobrila c. kr. državne uprave.

Pri tem veljaj to načelo, da se ne smejo razen stroškov, ki se res porabijo za sestavo projekta, za gradnjo in uredbo železnice, všteti nabavo vozil, ter za dotacijo glavnice reserve, ki jo določi c. kr.

državna uprava, in se prav izkažejo, prištevi interkalarni obresti, ki se res izplačajo med grajenjem, in pa kar bo morda res kurzne izgube ob dobavi glavnice, postavljati v račun nikakršni drugi stroški.

Ako bi bilo po dogradbi železnice treba še drugih novih staveb, ali ako bi bilo treba pomnožiti obratne naprave, se smejo dotični stroški prišteti k napravi glavnici, če je privolila c. kr. državna uprava v namerjane nove stavbe ali v pomnožitev obratnih naprav in se stroški prav izkažejo.

Vso napravno glavnico je odplačati v času, dokler bo trajalo dopustilo, po razdolžnem črtežu, ki ga odobri c. kr. državna uprava.

§ 11.

C. kr. državna uprava si pridržuje pravico, da sme dopuščeno železnico, ko bo dodelana in v obrat oddana, odkupiti vsakčas po nastopnih določilih:

1. Da se določi odkupnina, se seštejejo letni čisti donesi, kar jih bo imelo železniško podjetje v poslednjih sedmih letih pred odkupom; od tega se odbijejo čisti donesi najslabjših dveh let in potem se izračuni poprečni čisti donesek ostalih petih let.

2. Ako se železnica odkupi pred pretekom začasne davčne prostosti, ustanovljene v § 1, je za ostalo dobo davčne prostosti tako najdeni poprečni čisti donos teh petih let odkupna renta, ki se izplača davka prosto. Za čas po preteku davčne prostosti je hkratu ovedeti odkupno rento tako, da se od donosov, privzetih v poprečni račun, izračuni davek z dkladami vred po odstotnem postavku dotičnih let in se odbije od donosov. K ostanku se z ozirom na desetodstotni davek, ki ga je odslej plačevati od odkupne rente po § 131, lit. a) zakona z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220), prišteje pribitek v višini ene devetinke tega čistega donosa.

3. Če bi se železnica odkupila po preteku začasne davčne prostosti, določene v § 1, tedaj je ob preračunu letnih čistih donosov z davki, dokladami in drugačnimi javnimi davščinami, ki zadenejo odkupljeno železniško podjetje, ravnati kakor z obratnimi stroški.

Če ni bilo davčne dolžnosti gledé vseh let, privzetih v poprečni račun, tedaj je tudi za davka prosta leta preračuniti davek z dokladami vred po odstotnem postavku dotičnih let ter ga odbiti od donosa.

K tako najdenemu poprečnemu čistemu donesku pa je z ozirom na desetodstotni davek, ki ga je plačevati od odkupne rente po § 131, lit. a) zakona z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220), prišteti pribitek v višini ene devetinke tega čistega donosa.

4. V zmislu spredaj stojećih določil ovedeni poprečni čisti donesek je potem koncesionarju kakor odškodnino za odkup železnice v še ostali dobi dopustila izplačevati v polletnih obrokih 30. dne junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti.

5. Ako bi se pa železnica odkupila pred preteklim sedmim obratnim letom, ali kadar bi po spredaj stojećih določilih v odstavkih 1 do 3 najdeni poprečni čisti donos brez pribitka, navedenega v odstavkih 2 in 3, ne dosegel vsaj letnega zneska, ki je enak letnini, potrebni za počrtežno obrestovanje in razdolžbo z odobrilo c. kr. državne uprave v založbo vštavnih napravnih stroškov vzprejetega, železniškognjižno zagotovljenega zajma, prištevši tisto letnino, ki je potrebna za štiriodstotno obrestovanje in razdolžbo po c. kr. državni upravi odobrene delniške glavnice v času, dokler bo trajalo dopustilo, tedaj bodi odškodnina, ki naj jo dá država za odkup železnice, v tem, da država plačuje spredaj navedeno letnino v polletnih obrokih, 30. dne junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti, ter da povrne koncesionarju rentnino, ki jo je plačevati od te odkupne rente.

6. Državi se pridržuje pravica prevzeti, da kadarkoli namesto koncesionarja sama plača zajme, vzprejete v dobavo novcev za dopuščeno železnico, v znesku, ki v času odkupa še ni poplačan po odobrenem razdožnem črtežu; v tem primeru je odkupno rento, ki jo je plačati, znižati za potrebščino za obrestovanje in razdolžbo ozamenjene zajmove glavnice ter, ako pride tako, za tej potrebščini primerno kvoto pribitka, ki ga je v zmislu določil odstavkov 2 in 3 prišteti poprečnemu donosu.

7. Državi se pridržuje nadalje pravica, da sme kadarkoli na mesto še ne dospelih rentnih plačil,

ki jih je po določilih spredaj stojećih točk plačevati koncesionarju, plačati glavnico, ki je enaka glavnici diskontovani vrednosti tega plačila, po štiri odstotno na leto, računaje obresti od obresti — seveda odbivši pribitek, obsežen morda v zmislu določil odstavkov 2 in 3 v teh plačilih.

Ako se država odloči plačati to glavnico, plačaj jo v gotovini ali v državnih zadolžnicah, kakor si to izbere sama. Državne zadolžnice je pri tem računati po tistem kurzu, ki se pokaže za poprečnega med denarnimi kurzi, kateri so se v ravno preteklem polletju uradno zaznamovali na dunajski borzi o državnih zadolžnicah enake vrste.

8. Po odkupu železnice in z dnem tega odkupa pride država, izplačavši odškodnino, predpisano v št. 1 do 7, brez daljnjé odplate v bremen čisto, oziroma samo še z nepoplačanimi ostanki z odobrilo c. kr. državne uprave vzprejetih zajmov obremenjeno last in v užitek te tukaj dopuščene železnice z vsemi dotičnimi premičnimi in nepremičnimi rečmi, vštévši vozila, gradivne zaloge in blagajnične zaloge, dovlačnice, ki so eventualno last koncesionarja, in postranska opravila ter iz napravne glavnice narejene obratne in glavnice reserve, kolikor niso bile že določili primerno uporabljene z odobrilo c. kr. državne uprave.

9. Sklep c. kr. državne uprave o izvrševanju državne odkupne pravice, ki se mora zgoditi vselej z začetkom koledarskega leta, se v obliki izjave priobči železniškemu podjetju najpozneje do 31. dne oktobra neposrednje zadnjega leta pred odkupom.

V tej izjavi se določí:

- a) čas, od katerega se odkupi železnica;
- b) železniško podjetje, ki je predmet odkupa, in drugi imovinski predmeti, ki naj, bodisi kakor pritiklina železniškega podjetja, bodisi v poplačilo terjatev države ali iz drugih pravnih naslovov preidejo na državo;
- c) znesek odkupnine, ki jo država plača železniškemu podjetju, eventualno s pridržkom poznejše poprave odkupne cene (št. 1 do 7), ki jo je ovedeti začasno, s povedbo plačilnega roka in plačilnega kraja.

10. C. kr. državna uprava si pridržuje pravico, vročivši odkupno izjavo postaviti hkratu posebnega komisarja, ki naj pazi na to, da se stan imovine od tega časa počenši ne izpremeni na škodo državi.

Vsaka oddaja ali obremenba nepremičnih imovinskih predmetov, navedenih v odkupni izjavi, potrebuje od časa odkupne izjave pritrditve tega posebnega komisarja.

Isto velja o vsakem prevzetju novih dolžnosti, ki segajo čez mejo rednega pravnega obrata ali povzročajo trajno obremenitev.

11. Koncesionar je dolžen poskrbeti za to, da bo mogla c. kr. državna uprava dne, ki je ustanovljen za odkup, prevzeti fizično posest vseh v odkupni izjavi navedenih imovinskih predmetov.

Ako bi koncesionar ne izpolnil te dolžnosti, ima c. kr. državna uprava pravico, tudi brez privolitve koncesionarja in brez sodnega posredovanja prevzeti v fizično posest oznamene imovinske predmete.

Pocenši s časom odkupa se bo odkupljena železnica obratovala za račun države, in potem takem so vsi obratni dohodki na korist, vsi obratni stroški pa na škodo državi.

Čisti donosi, ki se pokažejo po obračunu do časa odkupa, ostanejo železniškemu podjetju, ki pa mora tudi samo poravnati vse iz gradnje in obrata železnice do gorenjega časa nastajajoče obračunske dolžnosti in drugačne dolgeve.

12. C. kr. vlada si pridržuje pravico, da na podstavi odkupne izjave (št. 9) vknjiži državno lastninsko pravico na vseh nepremičnih imovinskih predmetih, ki preidejo vsled odkupa na državo.

Koncesionar je dolžen, državni upravi, ako bi se to zahtevalo, na razpolago dati pravne listine, katere bi bile morda še potrebne ž njegove strani.

§ 12.

Dopustilna doba in ž njo vred v § 9., lit. b) zakona o dopuščanju železnic izrečena obramba

zoper napravo novih železnic se določa na devetdeset (90) let, računa se od današnjega dne ter mine po izteku tega roka.

C. kr. državna uprava sme po pogojih, navedenih v § 16, izreči, da je izgubilo dopustilo moč tudi pred iztekom gorenjega roka.

§ 13.

Ko mine dopustilo in tistega dne, katerega mine, preide brezodplatno na državo neobremenjena lastnina in užitek dopuščene železnice in vsega premičnega in nepremičnega pristojsstva, všteti vozila, zaloge gradiva in blagajnične zaloge, dovlačnice, ki so eventualno last koncesionarja, in posravska opravila, ter iz napravne glavnice narejene obratne in glavnične reserve, kolikor niso bile že določili primerno uporabljene z odobrilom c. kr. državne uprave.

§ 14.

Ko mine to dopustilo, kakor tudi, ko se odkupi železnica (§ 11), obdrži koncesionar last rezervnega zaklada, napravljenega iz lastnih donosov podjetja, in pa kar bi imel po obračunih terjati, potem tudi last posebnih naprav in poslopij, narejenih in pridobljenih iz lastne imovine, katera si je koncesionar sezidal ali pridobil sam po pooblastilu c. kr. državne uprave z izrečnim pristavkom, da te reči niso pritiklina železnice.

§ 15.

C. kr. državna uprava ima pravico se prepričati, da je gradnja železnice ter obratna naprava po vseh delih namenu primerna in trdno narejena, in ukazati, da se napake na to stran odvrnejo ali pa odpravijo.

C. kr. državna uprava ima tudi pravico, po odposlanem organu pregledovati gospodarstvo, in posebno po nadzornih organih, pošiljanih ob stroških koncesionarja, kakorkoli se ji zdi primerno, pregledovati, da se izvaja gradnja po projektu in pogodbi.

Ako se napravi delniška družba, ima komisar, ki ga postavi c. kr. državna uprava, tudi pravico

kolikorkrat se mu zdi primerno, hoditi v seje upravnega sveta ali drugega zastopa, ki bo veljal za predstojništvo družbe, ter na občne zборе, in tam ustavljati vse sklepe in odredbe, nasprotne morda zakonom, dopustilu ali družbenim pravilom, oziroma kvarne javnim koristim; toda v takem primeru je komisarjeva dolžnost, si izprostiti takoj odločbo c. kr. ministrstva za železnice, ki jo je dati brez odloga in ki veže družbo.

§ 16.

C. kr. državni upravi se nadalje pridržuje pravica, da se sme, ako bi se poleg vsega poprejšnjega svarila večkrat prelomile ali opustile v dopustilnici, v dopustilnih pogojih ali v zakonih naložene dolžnosti, poprijeti zoper to zakonom primernih naredeb ter po okoliščinah izreči, da je izgubilo dopustilo moč še pred iztekom dopustilne dobe. Zlasti se sme izreči, da je dopustilo izgubilo moč še pred potekom dopustilne dobe, ako se ne bi izpolnile dolžnosti, v § 2 ustanovljene o dovršitvi gradnje in pa o začetku obrata, kolikor bi se kak prestop roka ne mogel opravičiti v zmislu § 11, lit. b) zakona o dopuščanju železnic.

Wrba s. r.

148.

Razglas finančnega ministrstva z dne 25. septembra 1909. l.,

da se pomožni carinski urad II. razreda v Schwarzenbergu izpreminja v carinsko podružnico.

Pomožni carinski urad II. razreda v Schwarzenbergu se izpreminja v podružnico pomožnega carinskega urada II. razreda v Angerhäuserju in ostane opremljen z dosedanjimi oblastmi.

Biliński s. r.

149.

Razglas ministrstva za železnice z dne 29. septembra 1909. l.

o podelitvi dopustila za lokalno železnico s pravilnim tirom od Červinjana v Belveder in o izpre-

membu dopustilnih določil za obstoječe proge c. kr. priv. furlanske železniške družbe.

Na podstavi Najvišjega pooblastila podeljujem v porazumu z udeleženi ministri c. kr. priv. furlanski železniški družbi zaproseno dopustilo za gradnjo in obrat lokalne železnice s pravilnim tirom od postaje Červinjan družbene proge Tržič (Ronchi) — Červinjan čez Oglej v Belveder po določenih zakonah o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) ter zakonov z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.), z dne 29. decembra 1908. l. (drž. zak. št. 264) in z dne 19. februarja 1907. l. (drž. zak. št. 70), tako, da bo lokalna železnica Červinjan — Belveder tvorila enotno podjetje z obstoječo družbeno progo od Tržiča (Ronchi) v Červinjan z dovlačnico vred k pristanu Rosega.

Iz tega povoda se dopustilne pravice in dolžnosti imenovane delniške družbe novo ustanavljajo, ustrezno izpremenjenim razmeram, tako:

Oddelek I.

§ 1.

Za lokalno železnico Tržič (Ronchi) — Červinjan z dovlačnico k pristanu Rosega ostanejo tudi nadalje v moči določila §§ 1, prvi in drugi odstavek, 2, 8 in 9 Najvišje dopustilnice z dne 22. maja 1893 l. (drž. zak. št. 96); pač pa izgube moč določila §§ 1, tretji do šesti odstavek, 3 do všteti 7 in 10 do všteti 19 Najvišje dopustilnice z dne 22. maja 1893. l. (drž. zak. št. 96).

§ 2.

Za lokalno železnico od Červinjana v Belveder uživa družba v členu V zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.) omenjene ugodnosti.

§ 3.

Gradnjo lokalne železnice od Červinjana v Belveder je dovršiti najdalje v dveh letih, računa je od današnjega dne. Dodelano železnico je izročiti takoj javnemu prometu ter vzdrževati po nji obrat nepretrgoma ves čas, dokler bo trajalo dopustilo.

Da se bo držala gorenjega roka za gradnjo ter da izvrši in opremi železnico, kakor zahteva do-

pustilo, naj dá družba na zahtevo državne uprave zagotovilo, položivši primerno varščino v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novci varovancev.

Ako se ne bi izpolnjevale gorenje dolžnosti po krivdi družbe, se sme izreči, da je zapala ta varščina.

§ 4.

Da izdela lokalno železnico od Červinjana v Belveder, se podeljuje družbi pravica razlastitve po določenih dotičnih zakonitih predpisov.

Isto pravico je družbi podeliti tudi zastran tistih dovlačnic, ki se morda naredé, in o katerih bi državna uprava spoznala, da je njih naprava v javni koristi.

§ 5.

Gradnja lokalne železnice od Červinjana v Belveder se po zaukazih, ki jih izdâ železniško ministrstvo o tem, izvrši pod neposrednim vodstvom in nadzorom železniškega ministrstva, oziroma službenega mesta, od njega v to odrejenega.

Gradnja in dobave naj se oddajajo pod neposredno ingerenco vlade in, kolikor se da, po pogojih, navadnih pri gradnjah državnih železnic.

Dela za gradnjo naj se oddajajo ločeno od dobave novcev.

Oddelek II.

V ostalem naj se za proge, ki tvorijo enotno podjetje, uporabljajo naslednja določila:

§ 6.

Za železniške proge, združene v enotno podjetje, Tržič (Ronchi)—Červinjan z dovlačnico vred k pristanu Rosega in Červinjan—Belveder dovoljuje država poroštvo letnega skupnega čistega donosa, ki je enak potrebščini za štiriodstotno obrestovanje in razdolžno kvoto za prednostna zajma 1. in 2. izdaje v nominalnem znesku 1,300.000 gl. avstrijske vrednote v bankovcih = 2,600.000 K, oziroma

300.000 gl. avstrijske vrednote v bankovcih = 600.000 K, ki sta knjižno zagotovljena na lokalni železnici Tržič (Ronchi)—Červinjan in ju je razdolžiti najdalje do 1. dne julija 1967. l., prištevši enakovrstno potrebščino za nadaljnji prednostni zajem, ki se vzprejme za gradnjo železniške proge Červinjan—Belveder, se vknjiži na tej progi in razdolži najdalje v 70 letih, računa je od današnjega dne, v tistem nominalnem znesku, ki ga svoječasno določi državna uprava in ki je potreben za nabavo zneska 1,400.000 K v gotovini, ter prištevši potrebščino za štiriodstotno prednostno dividendo z razdolžno kvoto vred za družbeno prednostno delniško glavnicu, ki znaša 240.000 gl. avstrijske vrednote v bankovcih = 480.000 K.

Ako bi letni čisti donos ne dosegel jamčenega zneska, bo morala primanjkljaj dopolniti državna uprava.

§ 7.

Od letnega skupnega čistega donosa, s poroštvom zagotovljenega po § 6, je porabiti tisti znesek za razdolžbo prej omenjenih prednostnih zajmov in prednostnih delnic, ki se določi z razdolžnimi črteži, ki jih je odobrila, oziroma jih odobri državna uprava in po katerih je vso napravno glavnicu razdolžiti, dokler traja dopustilo.

§ 8.

Doplačilo, ki ga mora državna uprava plačati zaradi prevzetega poroštva, je treba izplačati zadnji čas tri mesece po predložitvi dokumentiranega letnega računa potem, ko je bil ta račun pregledan.

Erar bo pa za pogojeno obrestovanje in za poroštvo razdolžbo zajmov in prednostnih delnic ob dogovorjenih rokih dospelosti po meri potrebščine, popravljene na podstavi proračuna o donosu, toda pridrževaje si obračun na podstavi letnega računa, dajal delna plačila tudi poprej, ako vloži družba dotično prošnjo šest tednov poprej, nego izteče rok.

Ako bi se pokazalo po dokončni ustanovitvi letnega računa, ki ga bo predložiti kolikor moči v treh mescih po preteku obratnega leta, da so bila predplačila odmerjena previsoko, naj družba precej vne dobljeni večji znesek, prištevši šest odstotkov obresti.

Doplačilo se mora zahtevati od države zadnji čas v letu dni po preteku dotičnega obratnega leta, ker bi sicer nehala pravica do njega.

§ 9.

Z zneskom, ki ga bo plačevala državna uprava vsled prevzetega poročstva, je ravnati zgolj tako, kakor s predplačilom, ki daje obresti po štiri od sto na leto.

Kadar preseže čisti donos železnic zagotovljeno letno vsoto, tedaj se bo moral dotični prebitek precej odpraviti na državno upravo v povračilo danega predplačila z obrestmi vred tako dolgo, dokler se ne odplača popolnoma.

Pri tem je opravljati dospele obresti, preden se vrnejo predplačila.

Terjatve države iz takih predplačil ali obresti, ki še niso bile plačane do časa, ko mine dopustilo ali ko se odkupijo železnice, je opraviti iz še ostajajoče imovine podjetja, h kateri spada zlasti tudi odškodnina, ki se plača za odkup (§ 18).

§ 10.

Kaki stroški za beležbo efektov na domačih in tujih borzah in davki, ki jih bo moralo plačevati podjetje po preteku davka prostih let, se smejo postavljati v obratni račun za potrošni postavek.

Isto velja tudi o kakih upravnih prispevkih, ki jih bo plačevati za prednostni, oziroma hipotečni zajem, ki se vzprejmejo za dobavo novcev za progo Červinjan—Belveder, in o kuponskih kolkovninah ter o kakih povračilih za davke in pristojbine, ki jih je plačevati posojajočemu finančnemu zavodu.

Gledé kuponskih kolkovnin, ki jih je plačevati za zajme, vključene na lokalni železnici Tržič (Ronchi)—Červinjan, to ni dopustno.

Za državna doplačila ne bo plačevalo podjetje nikakega davka.

§ 11.

Družbi se je ob gradnji in obratu železnic držati vsebine tega razglasa, dopustilnih pogojev in drugih ukazil, postavljenih po ministrstvu za železnice, ter tega, kar velevalo semkaj mereči

zakoni in ukazi, zlasti zakon o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) in pa obratni red za železnice z dne 16. novembra 1851. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1852.), potem zakonov in ukazov, ki se morda dadó v bodoče.

Kar se tiče obrata, se odpuščajo varnostne naredbe in prometni predpisi, obseženi v redu za obrat železnic in v dotičnih dodatnih določilih, toliko, kolikor se bo to z ozirom na posebne prometne in obratne razmere dopuščene železnice in posebno na zmanjšano vozno brzino železnice zdelo dopustno ministrstvu za železnice, in na to stran bodo veljali dotični posebni obratni predpisi, ki jih izdá ministrstvo za železnice.

§ 12.

Obrat železnic, ki so predmet tega razglasa, bo vodila ves čas, dokler bo trajalo dopustilo, za račun družbe država.

Družba bo morala upravi državnih železnic povrniti stroške, ki ji res nastanejo iz tega obratovanja.

Načini, kako je voditi ta obrat, se uravnajo z obratno pogodbo med državno upravo in družbo.

Pri tem se državni upravi pridržuje, po svojem izprevidu urejati obrat, ustanavljati tarife za prevažanje oseb in blaga, kakor tudi razredbo blaga in vsa postranska določila, ki se tičejo prevažanja tovorov, potem ustanavljati vse oprave železniškega podjetja za javne službene stroke, posebno na korist poštne uprave in državnega telegrafskega zavoda, oziraje se na vsakčas obstoječe prometne potrebe.

Uredba tarif za osebe in blago ter opravil za javne namene pa je vsakčas pridržana zakonodajstvu in družba se mora podvreči taki uredbi.

§ 13.

Družbi se daje pravica poleg prednostnega zajma, že vključenega na železniških progah Tržič (Ronchi)—Červinjan, za nabavo potrebsčine za gradnjo proge Červinjan—Belveder vzprejeti eventualno v delne zadolžnice razložen prednostni zajem, ki se obrestuje k večjemu s štirimi odstotki in ga je plačati najdalje v 70 letih, po pogojih, ki jih ustanovi državna uprava, in v nominalnem znesku, ki ga določi državna uprava (§ 6).

Ta prednostni zajem se mora oddati po ukazih državne uprave.

Znesek resnične ter nominalne napravne glavnice potrebuje odobrila državne uprave.

Pri tem veljaj, to načelo, da se ne smejo v račun postavljati nikakršni drugi stroški razen stroškov za sestavo projekta, za gradnjo in opravo železnic, všteti nabavo vozil, z odobrilom državne uprave reš uporabljenih in prav izkazanih, in pa razen zneska za nabavo zalog gradiva in blagajniških dotacij, ki ga ustanovi državna uprava, prištevši interkalarni obresti in razdolžne kvote, ki so bile med grajenjem res izplačane, in kar je res bilo kurzne izgube ob dobavi glavnice.

Ako bi bilo po popolni porabi prve napravne glavnice treba še drugih novih staveb, ali ako bi bilo treba pomnožiti obratne naprave, se smejo dodatni stroški prišteti napravni glavnici, če je državna uprava privolila v namerjane nove stavbe ali v pomnožbo obratnih naprav in če se stroški izkažejo pravilno.

Obrazci prednostnih obligacij, ki se eventualno izdadó, potrebujejo odobrila državne uprave.

§ 14.

Vojaščina se mora prevažati po znižanih tarifnih cenah. Za uporabljanje vojaške tarife na osebe in reči se bo v tem oziru ter gledé polajšil potujočim vojaškim osebam ravnati po določilih, ki bodo veljala vsakčas pri avstrijskih državnih železnicah.

Ta določila se uporabljajo tudi na deželno brambo in na črno vojsko obeh državnih polovic, na tirolske deželne strelce in na orožnike, in to ne samo ob potovanju na račun državne blagajnice, ampak tudi, kadar potujejo te osebe službeno na svoj račun na orožne vaje in kontrolne zборе.

Družba je dolžna pristopiti k dogovoru, sklenjenemu med avstrijskimi železniškimi družbami zastran nabave in imetja opravnih reči za prevažanje vojakov in pa zastran vzajemnega pripomaganja z osebjem in z vozili za večje vojaške prevoze, nadalje pristopiti k vsakčas veljajočim predpisom o železništvu za čas vojne ter k dodatnemu dogovoru, ki je obveljal 1. dne junija 1871. l. o prevozu takih bolnikov in ranjencev, katere je na račun vojaške blagajnice prevažati ležeče.

Vsakčas veljajoči predpis za vojaški prevoz po železnicah, potem vsakčas veljajoči predpisi o železništvu za čas vojne zadobé za družbo moč

in veljavo z dnem, katerega se prične po imenovanih železnicah obrat. Predpisi enake vrste, ki se izdadó šele po tem času, pa se ne objavijo v državnem zakoniku, zadobé za družbo veljavnost tedaj, kadar se ji priznanijo uradno.

Te dolžnosti ima družba le toliko, kolikor se zdi njih izpolnjevanje izvršljivo z ozirom na sekundarni značaj teh prog in na olajšila, podeljena zaradi tega gledé naprave in opreme.

Družba je dolžna, oddajaje službe se ozirati v zmislu zakona z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60) na doslužene podčastnike iz vojske, vojne marine in deželne brambe.

§ 15.

Za prevažanje civilnih stražnih čet (varnostne straže, finančne straže i. e.) naj se slično uporabljajo znižani tarifni postavki, ki veljajo za prevažanje vojakov.

§ 16.

Družba ima dolžnost, po pogojih in pri-držkih, navedenih v členu XII. zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.), državni upravi na njeno zahtevanje vsakčas dopuščati skupno rabo železnic za promet med že obstoječimi železnicami ali pa takimi, ki se šele napravijo in bodo v državnem obratu, in to takó, da bo imela državna uprava pravico, prosto določevaje tarife, za primerno odškodnino odpravljati ali dajati odpravljati cele vlake ali posamezne vozove po skupno porabljenih železnicah ali posameznih njihovih kosih.

§ 17.

Dopustilna doba in ž njo vred v § 9, lit. b) zakona o dopuščanju železnic izrečena obramba zoper napravo novih železnic se določa za čas do vstetega 21. dne maja 1983. l. ter mine po izteku tega roka.

Državna uprava sme izreči, da je izgubilo dopustilo moč tudi pred iztekom gorenjega roka, ako se ne bi izpolnile dolžnosti družbe o začetku in dovršitvi gradnje in o začetku obrata po taki krivdi družbe, ki bi se ne mogla opravičiti v zmislu § 11 zakona o dopuščanju železnic.

§ 18.

Državna uprava si pridržuje pravico, da sme dopuščene železnice vsakčas odkupiti po nastopnih določilih:

1. Odškodnina, ki se plača, ako se odkupijo železnice, bodi v tem, da država prevzame, da namesto družbe sama plača v § 6 oznamenjene prednostne zajme in kake druge hipotečne zajme, ki jih je družba vzprejela z odobrilom državne uprave za poplačilo vseh napravnih stroškov, v zneskih, ki ob času odkupa še niso plačani, in da plača vrhu tega znesek v višini ob času odkupa še ne plačane delniške glavnice v gotovini ali v državnih zadolžnicah.

Državne zadolžnice je pri tem računati po tistem kurzu, ki se pokaže za povprečnega med denarnimi kurzi, kateri so se v ravno preteklem polletju uradno zaznamovali na dunajski borzi o državnih zadolžnicah enake vrste.

2. Plačavši v št. 1 predpisano odškodnino, pride država po odkupu železnic in z dnem tega odkupa brez daljnjega odplate v bremen čisto, oziroma samo še z nepoplačanimi ostanki po odobrilu državne uprave vzprejetih zajmov obremenjeno last in v užitek dopuščenih železnic z vsemi dotičnimi rečmi, naj bodo premične ali nepremične, všteti tudi vozila, zaloge gradiva in blagajnične zaloge, dovlačnice, ki so eventualno last družbe, in družbina postranska opravila ter iz napravne glavnice narejene obratne in glavnične reserve, kolikor niso že bile uporabljene določilo primerno z odobrilom državne uprave.

3. Sklep državne uprave o izvrševanju državne odkupne pravice, ki naj se zgodi vselej s pričetkom koledarskega leta, se v obliki izjave priobči železniškemu podjetju najpozneje do 31. dne oktobra neposrednje zadnjega leta pred odkupom.

V tej izjavi se določi:

- a) čas, od katerega se odkupijo železnice;
- b) železniško podjetje, ki je predmet odkupa, in drugi imovinski predmeti, ki morajo, bodisi kot pritiklina železniškega podjetja, bodisi v poplačilo državnih terjatev iz poroštvenega razmerja ali iz drugih pravnih naslovov preiti na državo;
- c) znesek odkupnine, ki jo država plača železniškemu podjetju, eventualno s pridržkom po-

znejšje poprave začasno ovedene odkupne cene (št. 1) s navedbo plačilnega roka in plačilnega kraja.

4. Državna uprava si pridržuje pravico, vročivši odkupno izjavo ob enem postaviti posebnega komisarja, ki naj pazi na to, da se stanje imovine od tega časa počenši ne izpremeni na škodo državi.

Vsaka oddaja ali obrememba nepremičnih imovinskih predmetov, navedenih v odkupni izjavi, potrebuje počenši od časa odkupne izjave pritrditve tega posebnega komisarja.

Isto velja o vsakem prevzetju novih dolžnosti, ki segajo čez mejo rednega opravnega obrata ali povzročajo trajno obremenitev.

5. Družba je dolžna poskrbeti za to, da bo mogla državna uprava dne, ki je ustanovljen za odkup, prevzeti fizično posest vseh v odkupni izjavi navedenih imovinskih predmetov.

Ako bi družba ne izpolnila te dolžnosti, ima državna uprava pravico, tudi brez privolitve družbe in brez sodnega posredovanja v fizično posest prevzeti oznamenjene imovinske predmete.

Pocenši s časom odkupa se bodo odkupljene železnice obratovala za račun države, in potemtakem so odslej vsi obratni dohodki na korist, vsi obratni stroški pa na škodo državi.

Čisti doneski, ki se pokažejo po obračunu do časa odkupa, ostanejo družbi, ki pa mora tudi sama poravnati vse iz gradnje in obrata železnic do gorenjega časa nastale obračunske dolžnosti in drugačne dolgov.

6. Vlada si pridržuje pravico, da na podstavi odkupne izjave (št. 3) vknjiži državno lastninsko pravico na vseh nepremičnih imovinskih predmetih, ki preidejo vsled odkupa na državo.

Družba je dolžna, na zahtevanje državni upravi na razpolaganje dati pravne listine, ki bi bile v ta namen morda še potrebne z njene strani.

§ 19.

Ko mine dopustilo in tistega dne, ko mine, preide brezodplatno na državo neobremenjena

lastnina in užitek železnic in vse premične in nepremične pritikline, všteti tudi vozila, zaloge gradiva in blagajnične zaloge, dovlačnice, ki so eventualno last družbe, in postranska opravila in pa iz napravne glavnice narejene obratne in glavnične reserve v obsegu, oznamenjenem v § 18, št. 2.

Ko mine to dopustilo, in pa tudi, ko se odkupijo železnice (§ 18), obdrži družba last rezervnega zaklada, napravljenega iz lastnih donosov podjetja, in pa kar bi imela po obračunih terjati, potem tudi last posebnih naprav in poslopij, narejenih in pridobljenih iz lastne imovine, katere si je družba zgradila ali pridobila sama po pooblastilu državne uprave z izrečnim pristavkom, da te reči niso pritiklina železnice.

§ 20.

Komisar, ki ga postavi državna uprava, ima tudi pravico, kolikorkrat se mu zdi primerno, hoditi

v seje upravnega sveta ali drugega zastopa, ki bo posloval za predstojništvo družbe, ter na občne zборе, in tam ustavljati vse sklepe in odredbe, nasprotno morda zakonom, dopustilu ali družbenim pravilom, oziroma kvarne javnim koristim; toda v takem primeru je komisarjeva dolžnost, si izprósiti precej odločilo ministrstva za železnice, katero je dati brez odloga in katero veže družbo.

§ 21.

Ako bi se poleg vsega poprejšnjega svarila večkrat prelomile ali opustile v dopustilu, v dopustilnih pogojih ali v zakonih naložene dolžnosti, se pridržuje državni upravi tudi pravica, poprijeti se zakonom primernih naredeb ter po okoliščinah izreči, da je dopustilo izgubilo moč še pred iztekom dopustilne dobe.

Wrba s. r.

